

Protokoll

2024-12-02

Kommunstyrelsen

Dnr KS/2024:2

§ 184 - Svar remiss promemorian En modern krisreglering för verksamheter på skolområdet

Hagfors kommun har fått möjlighet att yttra sig gällande promemorian En modern krisreglering för verksamheter på skolområdet U2024/0220 1.

Denna promemoria innehåller förslag som syftar till att modernisera författningsregleringen av verksamheter på skolområdet vid fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Av utredningens direktiv framgår att utredningen ska se över och modernisera författningsregleringen av verksamheter inom skolväsendet vid extraordinära händelser i fredstid, krigsfara och krig. I arbetet med översynen och förslaget till ny förordning har utredningen valt att istället använda sig av begreppen fredstida krissituationer och höjd beredskap, vilket redogörs för närmare i avsnitt 5.2. Samtliga begrepp används dock för tydlighets skull i promemorian eftersom en del av referensmaterialet hänför sig till äldre utredningar och bestämmelser.

I arbetet med översynen ska överväganden göras kring enskilda huvudmäns ansvar vid höjd beredskap. De föreskrifter som reglerar olika skolformers verksamhet vid krig och krigsfara är inte anpassade till hur verksamheter på skolområdet är organiserade i dag, till exempel omfattas inte enskilda huvudmän. Vidare är det av stor vikt att samhället vid såväl fredstida krissituationer som höjd beredskap så långt som möjligt kan tillgodose behovet av omsorg för barn vars vårdnadshavare har uppgifter i samhällsviktig verksamhet, behovet av och rätten till utbildning och behovet av kompetensförsörjning.

I promemorian föreslås en ny förordning om verksamheter på skolområdet vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Förordningen ersätter de två nu gällande förordningarna på området och ska tillämpas vid en fredstida krissituation eller när regeringen har beslutat att det råder höjd beredskap.

Förslagen inkluderar även ändringar i skollagen (2010:800) som möjliggör författningsreglering av samtliga huvudmäns uppgifter och ansvar vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Bland annat införs en möjlighet att vid fredstida krissituationer tillfälligt stänga verksamheter på skolområdet och en bestämmelse som rör planläggning av skolverksamheten inför fredstida krissituationer och höjd beredskap. Ett bemyndigande införs också som ger regeringen möjlighet att meddela föreskrifter avseende enskilda huvudmäns uppgifter under höjd beredskap. Förslagen i promemorian syftar i huvudsak till att möjliggöra för skolhuvudmän att under fredstida krissituationer eller höjd beredskap fortsätta att bedriva skolverksamhet, detta genom att bland annat göra avvikelser från ordinarie föreskrifter och övergå till fjärr- eller

Telefon
0563-185 00

Besöksadress
Dalavägen 10

Postadress
683 80 Hagfors

E-post
kommun@hagfors.se

Org.nr
212000-1884

Protokoll

2024-12-02

Kommunstyrelsen

distansundervisning. Flera av bestämmelserna från de gällande förordningarna överförs till den nya förordningen, men i ett omarbetat utförande.

Utredningen föreslår vidare att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska fastställa vilka utbildningar som är att betrakta som samhällsviktig verksamhet och som särskilt ska prioriteras i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning på gymnasialnivå vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Utredningen lämnar även förslag om att kommunen vid fredstida krissituationer och höjd beredskap ska ges ett samordningsansvar för kommunikation med och information till samtliga huvudmän som bedriver verksamhet på skolområdet.

Vidare föreslås att ett nytt begrepp införs i skollagen, allvarliga störningar av lokal art, som är tänkt att tillämpas vid krissituationer som inte uppfyller kriterierna för en fredstida krissituation men ändå påverkar huvudmäns möjligheter att bedriva undervisning i lokalerna.

Med anledning av att relevanta bestämmelser i lag (2020:148) om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid överförs till skollagen föreslår utredningen att den förstnämnda lagen ska upphävas.

Det har inte funnits några egentliga alternativa lösningar till utredningens förslag. Behovet av en moderniserad reglering är tydlig bland annat eftersom den befintliga regleringen inte omfattar samtliga huvudmän och inte heller är anpassad till de tekniska möjligheter som i dag finns att tillgå.

Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Remissvaret ska senast **13 januari 2024** skickas via mejl till regelingskansliet.

Här nedan följer Hagfors kommuns synpunkter kring promemorian.

Svar på remiss

Förordningens utformning

Vi anser att det är av stor vikt att modernisera författningsregleringen av verksamheter på skolområdet vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Det är även viktigt att se över den vid extraordinära händelser i fredstid, krigsfara och krig. Detta på grund av att de föreskrifter som för närvarande gäller, inte är anpassade till hur olika verksamheter inom skolområdet är organiserade idag. Det visar sig till exempel genom att enskilda huvudmän inte omfattas i samma utsträckning.

Vidare menar vi att vid fredstida krissituationer eller vid höjd beredskap måste vi kunna fortsätta att erbjuda omsorg för barn vars vårdnadshavare har uppgifter i samhällsviktig verksamhet. Det beror på behovet av och rätten till utbildning samt

Telefon

0563-185 00

Besöksadress

Dalavägen 10

Postadress

683 80 Hagfors

E-post

kommun@hagfors.se

Org.nr

212000-1884

Protokoll

2024-12-02

Kommunstyrelsen

behovet av kompetensförsörjning. Vi poängterar att det ska anordnas i den omfattning som krävs för att viktiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas. Även att det bör vara en myndighet i det här fallet Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), som ska fastställa vilka utbildningar som ska prioriteras i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Vi tror att det kommer att underlätta att det endast är **en** myndighet som tar ett sådant beslut.

Ändringar i skollagen (2010:800) menar vi är nödvändigt så att det blir klart och tydligt för alla vad som faktiskt gäller i nuläget. Det möjliggör till exempel att vid fredstida krissituationer tillfälligt kan stänga verksamheter på skolområdet eller vid behov övergå till fjärr- eller distansundervisning. Vi påstår att det ökar flexibiliteten för skolorna och därmed minskar risken för att verksamheterna ska behöva stänga. Vidare menar vi att det är bra att det införs en ny bestämmelse om att alla skolverksamheter ska vara skyldiga att upprätta en egen krisplan inför förhöjd beredskap och att det ska införas som en paragraf i skollagen (2010:800). Det anser vi är viktigt eftersom alla verksamheter är olika.

Covid-19 pandemin medförde att samhället påverkades på olika sätt. En fråga som blev aktuell under pandemin var hur skolans verksamheter skulle bedrivas. Det medförde ökad central styrning från regering, stat och region. På kortare tid än en vecka togs en ny lag om tillfällig stängning av skolans verksamheter vid extraordinära händelser i fredstid. Dessutom lämnades många beslut till lokal nivå. Utvärdering av pandemin visar bland annat att kommunala huvudmännen fick mer samordnad information, medan fristående huvudmän var beroende av hur kommunen valde att lägga upp sitt arbete. Vidare upplevde flera huvudmän svårigheter att tolka och implementera de förhållningsregler och riktlinjer som på kort tid infördes. Vi anser att det i framtiden är av stor betydelse att regelverket är tydligt utformat och tolkningsutrymmet för innehållet i bestämmelserna är minimalt. Dessutom att de kan börja att tillämpas direkt vid fredstida krissituationer eller höjd beredskap.

Vi menar också att vi behöver ta med oss de lärdomar vi har fått från kriget i Ukraina. Där möjligheten till distansundervisning har varit avgörande för att utbildningen skulle kunna fortgå. Det innebär att vi behöver skapa förutsättningar för att kunna bedriva till exempel distansundervisning eller på andra sätt anpassa undervisningen i framtiden. Det är avgörande för att alla barn och elever ska få möjlighet att tillgodogöra sig den utbildning som de har rätt till.

Handlingar i ärendet

Skolchef Jenny Dahlins tjänsteskrivelse 2024-11-04

Förslag på sammanträdet

Boo Westlund (OR) yrkar bifall till liggande förslag.

Telefon

0563-185 00

Besöksadress

Dalavägen 10

Postadress

683 80 Hagfors

E-post

kommun@hagfors.se

Org.nr

212000-1884

Protokoll

2024-12-02

Kommunstyrelsen

**HAGFORS
KOMMUN**

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna svaret på remissen gällande promemorian En modern krisreglering för verksamheterna inom skolområdet U2024/02201.

Beslutet skickas till

Jenny Dahlin, Skolchef

u.remissvar@regeringskansliet.se

amelie.andersson-schoner@regeringskansliet.se

Ange diarienummer U2024/02201 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Telefon

0563-185 00

Besöksadress

Dalavägen 10

Postadress

683 80 Hagfors

E-post

kommun@hagfors.se

Org.nr

212000-1884